

At være på vej hjem i livet

Af Iben Krogsdal

Forfatter og salmedigter

I forbindelse med årsmødet 2024 holdt Iben Krogsdal foredraget "På min gravsten engang" med afsæt i nogle af sine egne salmer med bl.a. døden og kirkegården som tema. Redaktionen bad efterfølgende Iben Krogsdal om at skrive denne artikel, som i kondenseret form kunne gengive foredragets form og indhold.

Kirkegården er måske det sted i verden, hvor vi allertydeligst mærker, at for alting på jorden er der en tid til at fødes og en tid til at dø. Men for mange af os er den også det sted, hvor vi aner noget stråle gennem tiden: evigheden. Jeg kender ikke selv noget bedre sted at gå end på kirkegården, for det er, som om man vandrer der i et usynligt fællesskab med alle mennesker i en tid, der ikke er vores – og alligevel er her og nu.

I salmen "Du lagde livstid i min krop" vandrer vi også gennem tiden. Ikke gennem den store tid, men gennem et menneskes egen lille livstid her på jorden. Fra fødsel til ungdom, voksendom, modenhed og alderdom, og over hver alder er der et skær af evighed. Salmen handler om, at vi alle er på vej hjem gennem livet; at vi alle en skønne dag vender tilbage til den store gåde – til den Gud – vi kom fra.

Jeg skrev egentlig salmen som en livsvandringssalme, men flere steder bliver den nu også sunget som begravelsessalme. Måske fordi den i små hverdagsbilleder fortæller, hvordan vi op gennem livet ændrer størrelse: fra som unge at stå og skue ud over alle vores muligheder ved verdens kant til som ældre at blive lavere – sådan helt konkret. For det er ofte det, der sker for os, når vi bliver ældre: Vi begynder at synke sammen rent fysisk. Og jeg tror, at der ligger en guddommelig visdom indbygget i dét, at vi stille og roligt bliver mindre og mindre i verden, jo tættere vi kommer på døden. Jeg forestiller mig, at vi ca. midtvejs i livet går ind i det, man kunne kalde "den store synkealder". Når vi er i den alder, fylder vi ikke længere selv så meget som før. Det gør til gengæld de andre og Gud og den evige sammenhæng, vi lever i. I synkealderen opdager vi, at vi synker – ikke for egen hånd, men i Guds hånd – som der står i den femte strofe. Det er ikke os, men Gud, der bestemmer.

Og så kan det være som en ny nåde, der går op for os: at i evighedens perspektiv fik vi ikke en stor og mægtig rolle. Men den lillebitte rolle, som hver eneste af os fik – den er og bliver alligevel uendelig vigtig.

Du lagde livstid i min krop

Du lagde livstid i min krop
du kaldte mine kære frem
du sagde: Her er mine børn.
Det husker jeg på vejen hjem

At åbne verden skridt for skridt
at flytte ud og komme frem
at stå som ung på verdens kant.
Det husker jeg på vejen hjem

De store muligheds tid
at danse lige ind i dem
de børn jeg fik og ikke fik.
Dem husker jeg på vejen hjem

Og tiden gik med sorg og sang
og årene skrev knæfald frem
i aftensolen stod mit navn.
Det husker jeg på vejen hjem

Og tog jeg fejl og faldt jeg hårdt
og førte jeg mig solklart frem
så sank jeg altid i din hånd.
Det husker jeg på vejen hjem

Og dagene der steg af tak
og åndedrag og alle dem
der gik med mig en tid et sted.
Dem husker jeg på vejen hjem

Du kære Gud, din vilje ske
forson mig mildt med alle dem
der kom og gik. Det liv jeg fik.
Og lys for os på vejen hjem

Tekst: Iben Krogdøl. Melodi: Bent Fabricius-Bjerre.
Står i Højskolesangbogen som nr. 72.